

erkender, at det vilde være et Fremskridt, om vi med den højtærede Ministers Bistand kunde naa til en Lovgivning, selv om den blev stykkevis, paa visse Omraader, og da den højtærede Minister i øvrigt ikke gik stærkt ind paa Lovforslaget i den foreliggende Skikkelse, skal jeg heller ikke nu opholde mig videre derved. Den højtærede Minister sagde blot, Lovforslaget var overflødig. Jeg vil selvfølgelig bestride dette. Selv om der er Virksomheder, der ere mindre sundhedsfarlige end andre, og i hvilke det maaske er mindre paatrængende nødvendigt end i andre, er det utvivlsomt saadan, at en kortere Arbejdstid, end de nu have, var af Betydning for Arbejdernes Velfærd i sin Helhed, og det staaer fremdeles for mig som en Op-gave, Samfundet bør løse, navnlig naar det viser sig ugørligt at løse den paa anden Maade.

Den højtærede Minister gjorde saa nogle Bemærkninger til mig angaaende Arbejdskonflikten, som vel ikke helt er afviklet endnu, og han mente, det var urigtigt at ville tillægge den ene Part al Skylden, den anden al Æren, at der fra begge Sider var gjort store Indrømmelser, og at det som Følge deraf var urimeligt at ville paastaa, at det var Arbejderne, der havde vist sig særlig eftergivende. Jeg vil i den Anledning gerne sige, at Ministeren har vel Ret i, at der er vist en vis Imødekommen fra begge Sider; men det bør dog ikke glemmes, at Arbejderne med store Ofre og Vanskeligheder Skridt for Skridt maa tilkæmpe sig de bedre Vilkaar, de nødvendigvis maa tilstræbe, ved Sammenhold, ved Ofre til Organisation o. s. v. og ofte ved Kampe, der paa forskellig Maade ogsaa ramme Arbejderne. Det er derfor adskilligt lettere for Arbejdsgiverne at vise sig imødekommende paa den Maade, at de opretholde nogenlunde anstændige, meget beskedne Lønninger og Arbejdsvilkaar uden just at nedsætte dem. Der er Arbejdere, som have det ret slet, Savværksarbejderne f. Eks., med en ganske urimelig lang Arbejdstid, med en Mængde indtræffende Ulykkestilfælde og med megen Sygelighed. De leve under Forhold, som i meget høj Grad tiltrængte Forandring og Forbedring; og naar man da forlanger, at disse skulde frafalde Ønsket om en kortere Arbejdstid eller nogle faa Øres større Fortjeneste for bedre at komme over de langvarige Arbejdsløshedsperioder, er det et langt, langt større Offer, der kræves af dem, end der indrømmes af Arbejdsgiverne, naar de, som det er sket i nogle Tilfælde,

frafalde Krav om Nedsættelse i Arbejds-lønnen eller give nogle ganske ubetydelige Indrømmelser, f. Eks. en ubetydelig Forkortelse af Arbejdstiden de 4 Maaneder af Aaret, hvor det ikke spiller nogen nævneværdig Rolle. Det er utvivlsomt større Indrømmelser, derydes af Arbejderne, hvilket jeg har ønsket at understrege overfor den højtærede Ministers Udtalelser om de store Indrømmelser fra begge Sider.

Indenrigsministeren (*Jensen-Sønder-rup*): Jeg skal ikke forlænge Debatten videre. Jeg skal kun gøre en Bemærkning foranlediget ved Udtalelser, der ere faldne, navnlig Udtalelser, der gaa ud paa at drage Lønsspørgsmaalet ind under denne Sag. Jeg indlod mig ikke, da jeg før havde Ordet, paa at tale om de enkelte Bestemmelser i Loven; men jeg vil nu dog gerne sige, for at ingen Misforstaaelse skal opstaa, heller ikke blandt Arbejderne, at hvis Loven blev vedtagen, var det selvfølgelig enhver Arbejder forbudt for nogen Arbejdsgiver at arbejde mere end 8 Timer i Døgnet. Alt, hvad der nu hedder Overarbejdspenge, navnlig Penge for at arbejde om Natten, og særlig Betaling for at arbejde udover et vist Klokketlet osv., alt det er da selvfølgelig forbi. De have da kun Lov til at arbejde i 8 Timer. Og ganske vist ser jeg, at man kun har sat Bødebestemmelser for de Arbejdsgivere, der beskæftige Arbejdere ud over 8 Timer. Men jeg vilde dog tro, at Lovgivningsmagten vilde være i Besiddelse af saa megen Retfærdighedsfølelse, at man vilde sige, at den Arbejder skal ifalde samme Bøde, der søger at komme udenom Bestemmelsen ved efter at have arbejdet for en Arbejdsgiver i 8 Timer saa at tage Arbejde hos en anden i 3—4 Timer, thi det kan den anden Arbejdsgiver fornuftigvis ikke vide, at vedkommende har arbejdet 8 Timer og saa melder sig og faar Arbejde et vist Antal Timer til. Det gaar jeg ud fra som givet, og jeg har slet ikke villet nævne det, at de samme Bødebestemmelser maa selvfølgelig gælde for en Arbejder, der tager Arbejde mere end 8 Timer i Døgnet. Derfor hævder jeg, det er berettiget at kalde det et Indgreb i den personlige Arbejdsfrihed, naar man forbyder en Arbejder at arbejde mere end 8 Timer i Døgnet, selv om det slet ikke er sundhedsfarligt, selv om Samfundet slet ikke har nogen Interesse deri. Jeg tillader mig derfor at paastaa, at jeg har talt lige saa fuldt i Arbejdernes velforstaaede Interesse som de Herrer, der have talt for